

На основу члана 39. став 1. и члана 92. став 1, а у вези са чланом 88. став 3. тачка 1) Закона о енергетици („Службени гласник Републике Србије“, бр.145/14, 95/18-др. закон, 41/21, 35/23-др.закон и 62/23) и члана 12. Статута Агенције за енергетику Републике Србије („Службени гласник РС“, број 52/05),

Савет Агенције за енергетику Републике Србије, на 255. седници од 28. септембра 2023. године, донео је

ОДЛУКУ

о давању сагласности на Одлуку о регулисаној цени електричне енергије за гарантовано снабдевање

I

Даје се сагласност на Одлуку о регулисаној цени електричне енергије за гарантовано снабдевање број:12.01.- 869991/6-2023, коју је донела Скупштина Акционарског друштва „Електропривреда Србије“, Београд, на ванредној седници од 26. септембра 2023. године.

II

Ову одлука ступа на снагу даном објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Савет Агенције за енергетику Републике Србије

Број: 545/2023-Д-02 /А
У Београду, 28. септембра 2023. године

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА

Дејан Поповић

Број: 545/2023-Д-02/1
Датум: 28.09.2023.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

уз сагласност на Одлуку ЈП „Електропривреде Србије“, Београд о цени електричне енергије за гарантовано снабдевање

Уводне напомене

Јавно предузеће „Електропривреде Србије“, Београд (у даљем тексту: ЈП „ЕПС“), донело је, у складу са Законом о енергетици („Службени гласник РС“, број 145/14 и 95/2018 - други закон и 40/2021, 35/23- други закон и 62/23), а према Методологији за одређивање цене електричне енергије за гарантовано снабдевање („Службени гласник РС“, број 84/14, 109/15, 105/16, 79/17, 99/18, 158/20, 75/22 и 141/22) (у даљем тексту: Методологија), Одлуку о регулисаној цени електричне енергије за гарантовано снабдевање број 12.01.-869991/6-2023 од 26.09.2023. године (допис заведен у Агенцији број 545/2023-Д-02 од 27.09.2023. године) и доставило на сагласност Агенцији за енергетику Републике Србије (у даљем тексту: Агенција).

У прилогу наведеног акта, ЈП „ЕПС“ доставило је образложење одлуке са потребним енергетско-техничким и економско-финансијским подацима. Регулаторни период је 2023. година.

Све енергетске и економско-финансијске табеле, које су на захтев Агенције приложене уз Одлуку о регулисаној цени електричне енергије за гарантовано снабдевање, формално-технички су правилно попуњене. Економско-финансијска анализа предложеног акта о ценама односи се на анализу сваког појединачног елемента формуле за израчунавање максимално одобреног прихода за гарантовано снабдевање, као и на формално-техничку исправност алокације максимално одобреног прихода на тарифне елементе (односно израчунавање тарифа по тарифним елементима) према Методологији.

Енергетске величине

На основу анализе података о реализованој потрошњи купаца који су имали право на снабдевање по регулисаним ценама, може се закључити да су количине електричне енергије испоручене купцима значајније опале на преласку из 2016. године у 2017. годину. То је била последица даљег отварања тржишта, односно губитка права купаца на ниском напону који троше више од 30.000 kWh годишње да и даље набављају електричну енергију по регулисаним ценама. После тога, почев од 2018. године потрошња купаца који имају право на снабдевање по регулисаним ценама се усталила. На основу података из 2021. и 2022. године планиране су потребне количине електричне енергије за регулаторни период (за 2023. годину), на основу којих су обрачунате цене електричне енергије за гарантовано снабдевање.

Током регулаторног периода, планирано је да укупна активна енергија за продају купцима који имају право на снабдевање по регулисаним ценама, износи 15.103 GWh, што је за 3% више од остварене продаје у 2022. години. Ово повећање прогнозе продаје активне енергије произилази из чињенице да су температуре током зимских месеци у 2022. години биле знатно више од просечних, па је у складу са тим, у том периоду потрошња електричне енергије за потребе грејања била мања. Планирана продаја активне енергије је на приближно истом нивоу као у 2021. години у којој су температуре током зимских месеци биле просечне. Тарифни елементи „активна енергија“, „реактивна енергија“, „активна снага“ и „мерно испоруке“ су усклађени између категорија и група купаца, тако да се енергетске величине могу сматрати прихватљивим.

Економско - финансијска анализа

Оперативни трошкови

Оперативни трошкови се састоје од:

- 1) трошкова материјала;
- 2) трошкова зарада, накнада зарада и осталих личних расхода;
- 3) трошкова производних услуга;
- 4) нематеријалних трошкова и
- 5) дела резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених, а који се исплаћују у регулаторном периоду.

Укупно одобрени оперативни трошкови за 2023. годину износе 8.483.642 хиљада динара што је за око 19% више од претходно одобрених оперативних трошкова. Повећање оперативних трошкова од 19% последица је повећања трошкова материјала, трошкова производних услуга и повећање трошкова зараде, накнаде зараде и осталих личних расхода.

Повећање трошкова материјала и трошкова производних услуга последица су промене кључа за расподелу заједничких билансних позиција, са примене кључа директно распоређених пословних прихода на примену кључа директно распоређених запослених, што је у складу са Одлуком о начину, поступку и роковима за вођење књиговодствених евиденција за потребе регулације и спровођење поступка раздвајања рачуна по делатностима и што одговара реалном износу трошкова. Такође, дошло је и до повећања цене поштанских услуга.

Повећање трошкова зараде, накнаде зараде и осталих личних расхода последица су повећање зарада запослених за 6%, што је одобрила Влада Републике Србије.

Агенција оцењује, на основу сталног праћења остварења и оцене оправданости трошкова, да се овакав укупан износ оперативних трошкова у ЈП „ЕПС“, за снабдевање купаца са правом на гарантовано снабдевање по регулисаним ценама, може сматрати прихватљивим.

Трошкови амортизације

Трошкови амортизације представљају трошкове средстава која су у функцији обављања снабдевања купаца са правом на гарантовано снабдевање по регулисаним ценама. Амортизација је утврђена у износу од 196.061 хиљада динара а на бази процењене вредности

средстава уз примену амортизационих стопа изведених из процењеног века трајања средстава. У обрачуну трошка амортизације дошло је до промене кључа за расподелу заједничких трошкова амортизације. Приликом претходно одобрених трошкова амортизације коришћен је кључ директно распоређених пословних прихода, док је овом приликом коришћен кључ директно распоређених запослених, што је у складу са Одлуком о начину, поступку и роковима за вођење књиговодствених евиденција за потребе регулације и спровођење поступка раздвајања рачуна по делатностима и што одговара реалном износу трошкова амортизације.

Трошкови набавке електричне енергије

Трошкови набавке електричне енергије за гарантовано снабдевање представљају оправдане трошкове које гарантовани снабдевач има по основу набавке електричне енергије за гарантовано снабдевање.

Трошкови набавке електричне енергије планирани су у износу од 80.119.246 хиљада динара. Ови трошкови обухватају и све зависне трошкове набавке електричне енергије у складу са међународним рачуноводственим стандардима.

Планирана јединична цена набавке електричне енергије за гарантовано снабдевање купаца који електричну енергију купују по регулисаним ценама износи 5,305 дин/kWh што је за око 15% већа цена у односу на претходно одобрену јединичну цену набавке електричне енергије. Раст набавне цене узрокован је знатно већим трошковима набавке увозног угља и реалним растом цена на тржишту опреме и резервних делова за потребе одржавања производних капацитета, као и раста зарада запослених. Агенција је оценила да је овако предложена набавна цена електричне енергије прихватљива.

Трошкови коришћења система за дистрибуцију

Трошкови коришћења система за дистрибуцију електричне енергије обрачунати су у износу од 64.806.117 хиљада динара.

Трошкови коришћења дистрибутивног система електричне представљају производ важећих тарифа за приступ систему за дистрибуцију електричне енергије од 01.10.2021. године и одговарајућих физичких величина тарифних елемената на основу којих се користи дистрибутивни систем за потребе гарантованог снабдевања.

Пословна добит

Пословна добит је одобрена у складу са Методологијом у износу од 3.099.544 хиљада динара, и обрачуната је у износу од 2% максимално одобреног прихода пре обрачуна ове добити, што представља максимални износ за ове намене по Методологији.

Остали приходи

Остали приходи, које већински чине приходи по основу наплаћених трошкова судских спорова, планирани су у износу од 1.727.430 хиљада динара, и они се могу сматрати прихватљивим.

Максимално одобрени приход

Максимално одобрени приход обрачунат у складу са Методологијом, приказан је у следећој табели:

у 000 дин.

Редни број	Позиција	Скраћенице	Износ
1	Оперативни трошкови	ОТ _т	8.483.642
2	Трошкови амортизације	А _т	196.061
3	Трошкови набавке електричне енергије	НЕЕ _т	80.119.246
4	Трошкови коришћења система за дистрибуцију	ТД _т	64.806.117
5	Пословна добит гарантованог снабдевача	ПД _т	3.099.544
6	Остали приходи	ОП _т	1.727.430
7	Корекциони елемент	КЕ _т	
8	Максимално одобрени приход (1. + 2. + 3. + 4. + 5. - 6. + 7.)	МОП _т	154.977.180

Цена електричне енергије за гарантовано снабдевање по регулисаним ценама

Просечна цена електричне енергије за купце који имају право на гарантовано снабдевање по регулисаним ценама, утврђена на основу максимално одобреног прихода и предвиђених количина електричне енергије за ове намене износи без пореза и такси 10,261 дин/kWh и већа је у односу на просечну цену која би се добила применом важећих тарифа на исте количине за 8%.

дин/kWh

Категорија потрошње	Важеће цене	Нове цене	Индекс
			3/2
1	2	3	4
Ниски напон (0,4 kV I степен)	13,674	14,815	108,3
Широка потрошња - укупно	9,433	10,187	108,0
- 0,4 kV II степен	12,031	12,954	107,7
- домаћинства	9,232	9,973	108,0
Јавно осветљење	9,045	9,855	109,0
УКУПНО	9,501	10,261	108,0

Напомена: Просечна цена прерачуната у дин/kWh која је приказана у овој табели има искључиво информативни карактер, служи поређењу података и не може се користити за обрачун трошка електричне енергије.

На основу базних тарифа за тарифне елементе и релативних односа вредности тарифа одређених Методологијом, у захтеву су утврђене следеће тарифе електричне енергије за крајње купце (домаћинства и мале купце) и то:

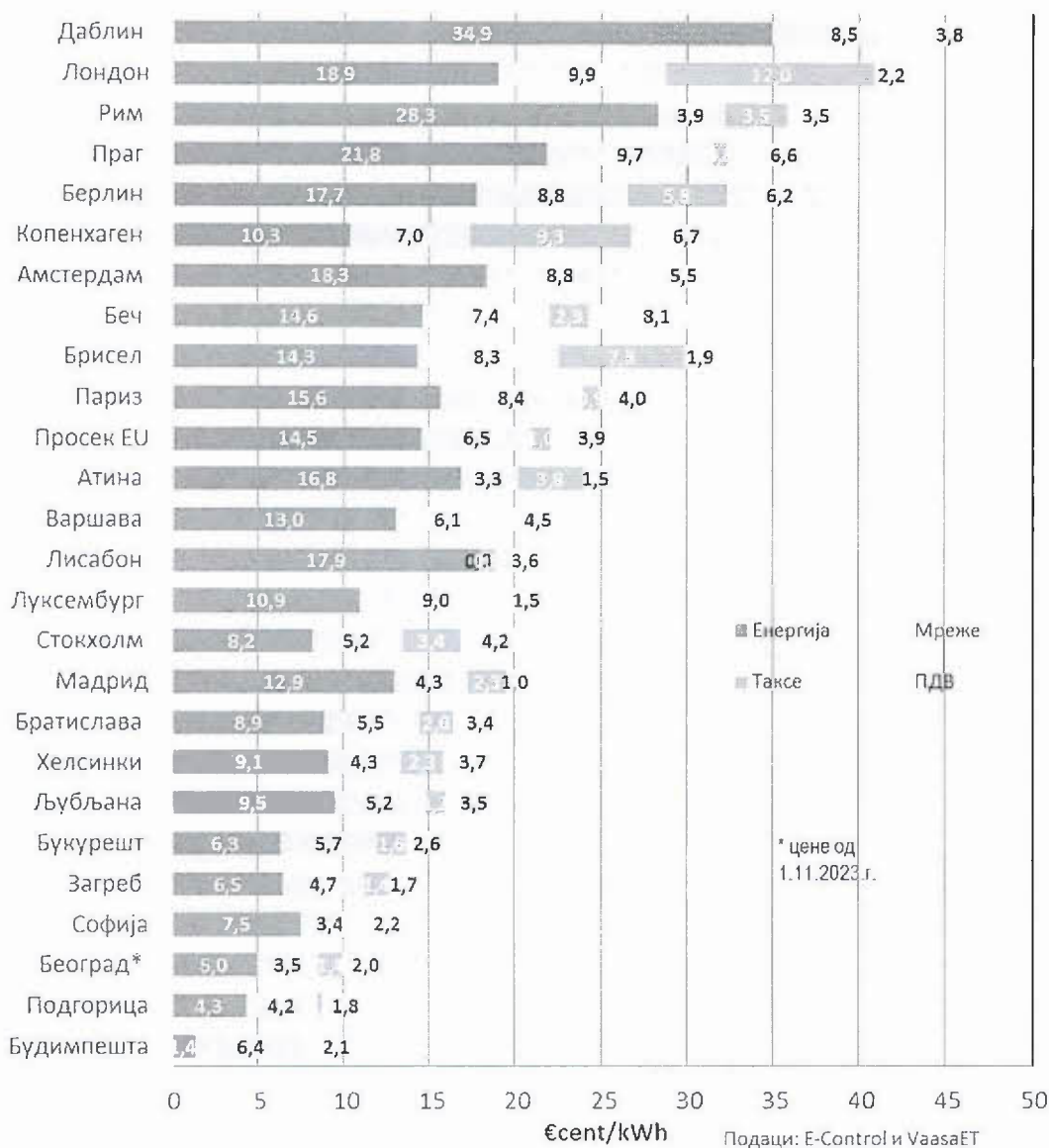
Категорија купаца	Тарифе	Јединица мере	Динара за јединицу мере нове	
1. Потрошња на ниском напону	„трошак гарантованог снабдевача“		160,6695	
	„обрачунска снага“	kW	852,7933	
	„прекомерна снага“	kW	1.705,5866	
	„виша дневна тарифа за активну енергију“	kWh	13,0263	
	„нижа дневна тарифа за активну енергију“	kWh	4,3421	
	„реактивна енергија“ ($\cos\phi \geq 0,95$)	kvarh	1,1303	
	„прекомерна реактивна енергија“ ($\cos\phi < 0,95$)	kvarh	2,2606	
2. Широка потрошња	„трошак гарантованог снабдевача“		160,6695	
	„обрачунска снага“	kW	54,2580	
	Активна енергија:			
	једнотарифно мерење	„једнотарифно мерење- зелена зона“	kWh	7,9706
		„једнотарифно мерење- плава зона“	kWh	11,9558
		„једнотарифно мерење- црвена зона“	kWh	23,9117
	двотарифно мерење	„виша дневна тарифа - зелена зона“	kWh	9,1092
		„нижа дневна тарифа- зелена зона“	kWh	2,2773
		„виша дневна тарифа - плава зона“	kWh	13,6638
		„нижа дневна тарифа - плава зона“	kWh	3,4160
		„виша дневна тарифа - црвена зона“	kWh	27,3276
		„нижа дневна тарифа- црвена зона“	kWh	6,8319
	управљана потрошња	„виша дневна тарифа - зелена зона“	kWh	9,1092
		„нижа дневна тарифа - зелена зона“	kWh	2,2773
		„виша дневна тарифа - плава зона“	kWh	11,6144
		„нижа дневна тарифа - плава зона“	kWh	2,9036
„виша дневна тарифа - црвена зона“		kWh	23,2284	
„нижа дневна тарифа - црвена зона“		kWh	5,8071	
управљана потрошња са посебним мерењем (ДУТ)	„нижа дневна тарифа- зелена зона“	kWh	2,2773	
	„нижа дневна тарифа - плава зона“	kWh	3,4160	
	„нижа дневна тарифа - црвена зона“	kWh	6,8319	
3. Јавно осветљење	„трошак гарантованог снабдевача“		160,6695	
	„активна енергија- јавна расвета“	kWh	9,7138	
	„активна енергија - светлеће рекламе“	kWh	14,5707	

Ради сагледавања економско – финансијских ефеката који су последица измене цена електричне енергије за гарантовано снабдевање подносиоца захтева, у наставку је приказан упоредни преглед постојећих и нових тарифа:

Категорија купаца	Тарифе	Јединица мере	Динара за јединицу мере постојеће	Динара за јединицу мере нове	
1. Потрошња на ниском напону	„трошак гарантованог снабдевача“		146,5201	160,6695	
	„обрачунска снага“	kW	852,7933	852,7933	
	„прекомерна снага“	kW	1.705,5866	1.705,5866	
	„виша дневна тарифа за активну енергију“	kWh	11,6484	13,0263	
	„нижа дневна тарифа за активну енергију“	kWh	3,8828	4,3421	
	„реактивна енергија“ ($\cos\varphi \geq 0,95$)	kvarh	1,1303	1,1303	
	„прекомерна реактивна енергија“ ($\cos\varphi < 0,95$)	kvarh	2,2606	2,2606	
2. Широка потрошња	„трошак гарантованог снабдевача“		146,5201	160,6695	
	„обрачунска снага“	kW	54,2580	54,2580	
	Активна енергија:				
	једнотарифно мерење	„једнотарифно мерење- зелена зона“	kWh	7,2940	7,9706
		„једнотарифно мерење- плава зона“	kWh	10,9410	11,9558
		„једнотарифно мерење- црвена зона“	kWh	21,8820	23,9117
	двотарифно мерење	„виша дневна тарифа - зелена зона“	kWh	8,3360	9,1092
		„нижа дневна тарифа- зелена зона“	kWh	2,0840	2,2773
		„виша дневна тарифа - плава зона“	kWh	12,5040	13,6638
		„нижа дневна тарифа - плава зона“	kWh	3,1260	3,4160
		„виша дневна тарифа - црвена зона“	kWh	25,0080	27,3276
		„нижа дневна тарифа- црвена зона“	kWh	6,2520	6,8319
	управљана потрошња	„виша дневна тарифа - зелена зона“	kWh	8,3360	9,1092
		„нижа дневна тарифа - зелена зона“	kWh	2,0840	2,2773
		„виша дневна тарифа - плава зона“	kWh	10,6284	11,6144
		„нижа дневна тарифа - плава зона“	kWh	2,6571	2,9036
		„виша дневна тарифа - црвена зона“	kWh	21,2568	23,2284
		„нижа дневна тарифа - црвена зона“	kWh	5,3142	5,8071
	управљана потрошња са посебним мерењем (ДУТ)	„нижа дневна тарифа- зелена зона“	kWh	2,0840	2,2773
		„нижа дневна тарифа - плава зона“	kWh	3,1260	3,4160
„нижа дневна тарифа - црвена зона“		kWh	6,2520	6,8319	
3. Јавно осветљење	„трошак гарантованог снабдевача“		146,5201	160,6695	
	„активна енергија- јавна расвета“	kWh	8,9156	9,7138	
	„активна енергија - светлеће рекламе“	kWh	13,3734	14,5707	

На графикону испод је дат упоредни приказ остварених цена електричне енергије за снабдевање домаћинстава у главним градовима Европе у августу 2023. године - Household energy price index (приказана цена за Београд, као представника Србије, је уважила ефекте одобреног раста цене за домаћинства).

Преглед цена ел. енергије за домаћинство - август 2023. г.

Сектор за економско – финансијске послове
Руководилац сектора

Небојша Деспотовић, дипл. екон.